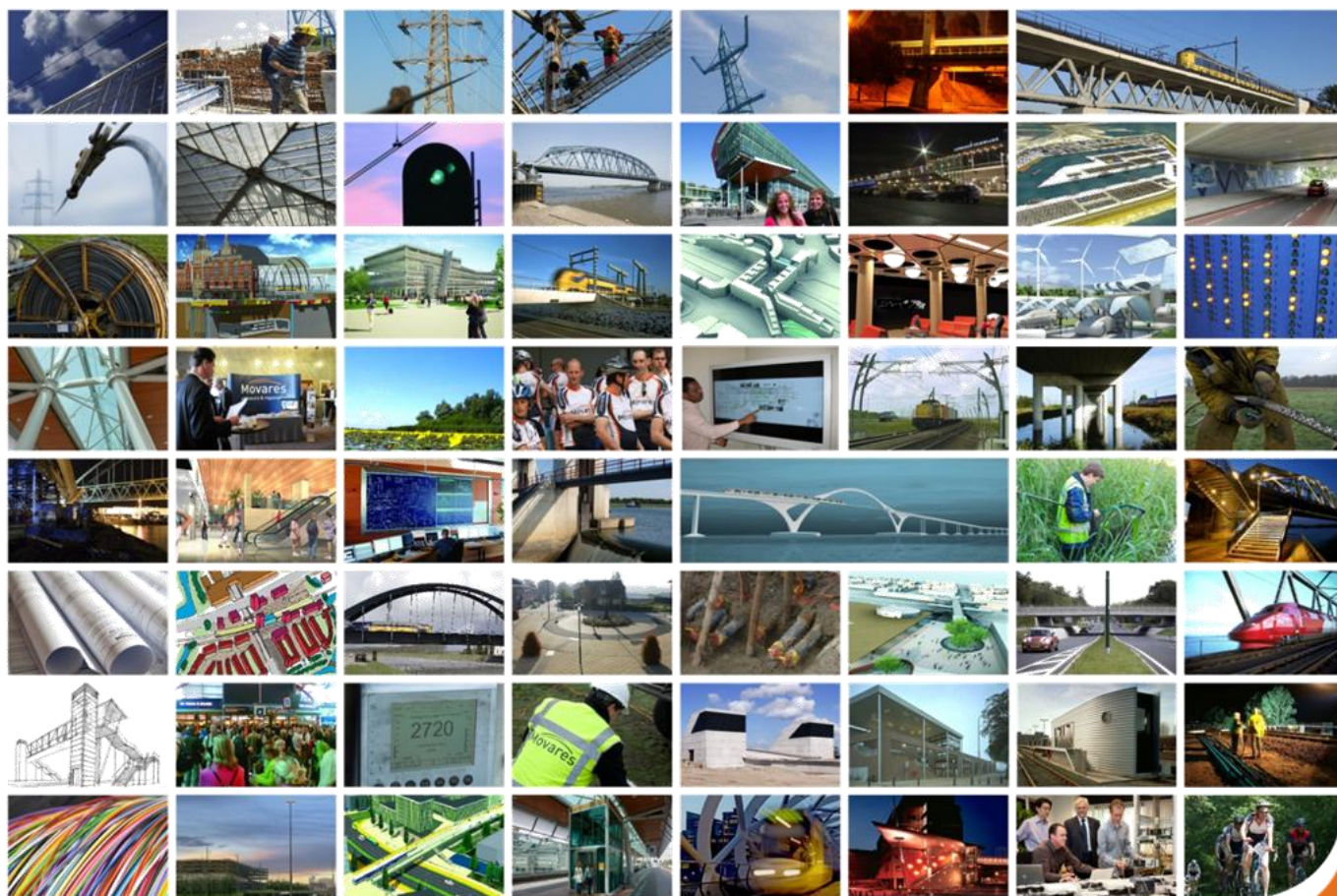

RET; frequentieverhoging RandStadRail; Quick scan ecologie

Effecten op beschermde soorten en gebieden

27 september 2016- Versie 1.0

Autorisatieblad

RET; frequentieverhoging RandStadRail; Quick scan ecologie

Effecten op beschermde soorten en gebieden

	Naam	Paraaf	Datum
Opgesteld door	Vreeman, G		23-02-2016
Controle door	Schie, FM van		26-02-2016
Vrijgave door	Ziengs, JH		26-02-2016

Inhoudsopgave

1.1	Aanleiding	3
1.2	Wettelijk kader	3
1.3	Doel	3
2	Methode	4
2.1	Beschermde gebieden	4
2.2	<i>Beschermde soorten</i>	4
3	Locatie en activiteiten	6
3.1	Locatie	6
3.2	Activiteiten	7
4	Beschermde gebieden	8
4.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	8
4.2	Effecten op beschermde gebieden	8
4.3	Vervolgstappen	9
5	Beschermde soorten	10
5.1	Planten	10
5.2	Vogels	12
5.3	Grondgebonden zoogdieren	12
5.4	Vleermuizen	13
5.5	Vissen	15
5.6	Amfibieën	15
5.7	Reptielen	16
5.8	Ongewervelden	16
5.9	Samenvatting	18
6	Conclusies	19
6.1	Beschermde gebieden	19
6.2	Beschermde soorten	19
6.3	Maatregelen	19
7	Bronnen	21
Bijlage I	Wettelijk kader en beleidskader	
		2
	Flora- en faunawet	2
	Rode Lijst	4
	Natuurbeschermingswet	4
	Nieuwe Wet Natuurbescherming	4
	NNN	5

Inleiding

1.1 Aanleiding

RET is voor twee locaties de mogelijkheden aan het onderzoeken voor de aanleg van een omloopspoor met keervoorziening ten behoeve van de frequentieverhoging van Randstadrail.

1.2 Wettelijk kader

Bij een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling is het vanuit natuurwetgeving van belang om na te gaan of er door de werkzaamheden negatieve effecten op beschermde natuurwaarden optreden. Dit betreft beschermde soorten (Flora- en faunawet) en beschermde gebieden (gebieden beschermd onder de Natuurbeschermingswet en gebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland). Per 1 januari 2017 treedt voor zover nu bekend de nieuwe wet Natuurbescherming in werking. Deze vervangt de huidige Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en de Boswet. Ten aanzien van beschermde gebieden verandert weinig. In het kader van de nieuwe wet Natuurbescherming zijn er wel wijzigingen in de lijst van beschermde soorten. In de rapportage wordt al een voorschot gegeven op deze soorten die onder de nieuwe Wet Natuurbescherming gaan worden.

Voor uitleg over het wettelijke kader wordt verwezen naar bijlage 1.

1.3 Doel

Het doel van de voorliggende natuurtoets is toetsing van de voorgenomen ingreep aan het wettelijk kader ten aanzien van natuur. Met deze natuurtoets wordt een goede eerste indruk verkregen over de natuurwaarden in het onderzoeksgebied. Na afronding van de natuurtoets is er duidelijkheid over eventuele vervolgstappen: is er aanvullend veldonderzoek nodig en is het nodig om een ontheffing of vergunning aan te vragen. Indien nodig wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

De natuurtoets behandelt de volgende vragen:

- Komen ter plaatse en in de omgeving van de geplande werkzaamheden beschermde soorten voor?
- Wat is het effect van het project op de beschermde soorten?
- Bevinden zich in de omgeving van de geplande werkzaamheden beschermde gebieden?
- Wat is het effect van het project op de beschermde gebieden?
- Is er eventueel aanvullend onderzoek nodig?
- Is er een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig?
- Is er een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet nodig?
- Is er toestemming nodig voor werken in NNN-gebied?

2 Methode

Voor de quick scan ecologie zijn de volgende werkzaamheden verricht:

- Beschrijving locatie en voorgenomen activiteiten (hfdst 3);
- Beschrijving nabijgelegen beschermde gebieden en effectbepaling van de voorgenomen ingreep op deze gebieden (hfdst 4);
- Bureau studie, oriënterend veldbezoek, effectbepaling en vaststellen vervolgstappen ten aanzien van beschermde soorten. Deze stappen zijn per soortgroep doorlopen (hfdst 5);
- Opstellen conclusies (hfdst 6).

Hieronder wordt de gehanteerde methode voor de beschermde gebieden en beschermde soorten besproken:

2.1 Beschermde gebieden

In GIS is de ligging van het plangebied geprojecteerd op locaties van beschermde gebieden (Natura 2000, beschermde natuurmonumenten en NNN). Voor de effectbepaling is naast ruimtebeslag op beschermd gebied, ook gekeken naar mogelijke indirecte effecten. Dit betreft de ‘externe werking’ van het project. Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar een eventuele (tijdelijke) toename van geluid waardoor effecten op naastgelegen beschermd gebied optreden. Op basis van de effectbepaling is aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn. Hierbij wordt gedacht aan nader onderzoek, het aanvragen van een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet of het doorlopen van de ‘nee-tenzij procedure’ voor NNN gebied.

2.2 Beschermde soorten

Bureau studie

Er is een inventarisatie gedaan naar bestaande verspreidingsgegevens van beschermde soorten. Hierbij zijn diverse verspreidingsatlassen en internetbronnen geraadpleegd. Als uitgangspunt hierbij is aangehouden dat wordt gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten binnen het uurhok (5 x 5 km) van de projectlocatie, en naar aangrenzende uurhokken. Ook is er voor de bureau studie een ruimer gebied beschouwd.

Ten behoeve van voorliggend project is er behalve naar beschermde soorten volgens de huidige Flora- en faunawet ook gekeken naar nieuwe beschermde soorten die zijn opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming (verwachte ingangsdatum 1 januari 2017).

Oriënterend veldbezoek

Er is op 14 september door een ervaren veldecoloog een bezoek aan het plangebied gebracht. Hierbij is middels visuele inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren op en rond het plangebied. De inspectie vond plaats zonder gebruik van hulpmiddelen (zoals boomcamera, batdetector, vallen). De aanwezige watergangen zijn niet bemonsterd met een schepnet.

Tijdens de inspectie heeft tevens een beoordeling van potentiële geschiktheid als groeiplaats, verblijfplaats en/of foerageergebied plaatsgevonden (biotoopbeoordeling).

Effectbepaling beschermde soorten

Op basis van de gegevens uit de bureaustudie en het oriënterende veldbezoek heeft een beoordeling plaatsgevonden van de effecten van de voorgenomen ingreep op de beschermde natuurwaarden in (de omgeving van) het plangebied.

Vervolgstappen

Op basis van de effectbepaling zijn de vervolgstappen vastgesteld. Hierbij is per soortgroep aangegeven of er een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is benodigd. Indien nodig wordt aangegeven of er eerst nog aanvullend veldonderzoek moet worden uitgevoerd. Indien nodig wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

3 Locatie en activiteiten

3.1 Locatie

Het plangebied betreft de volgende twee locaties:

- Locatie Koningshof, tussen stations Pijnacker Centrum en Pijnacker-Zuid;
- Locatie ten noorden van Pijnacker-Laakweg.

Figuur 1: Globale aanduiding plangebied (rode lijn)

Het plangebied betreft de huidige spoorbaan en de bermen. Voor de locatie Koningshof betreft het de oostelijke spoorberm. Voor de locatie Laakweg betreft het de westelijke spoorberm.

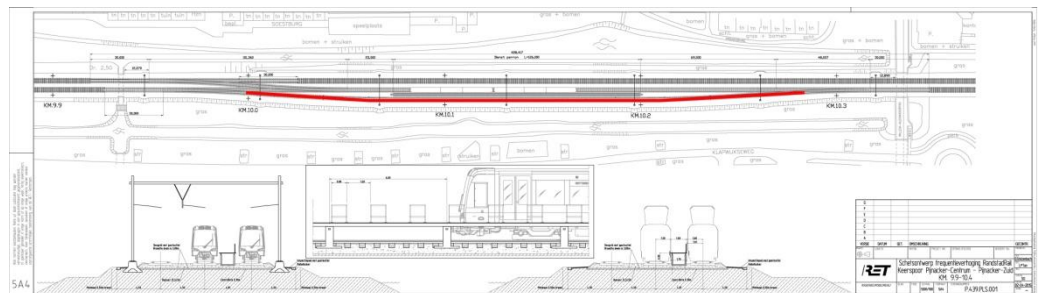
Foto 1: locatie Koningshof (kijkrichting noord)

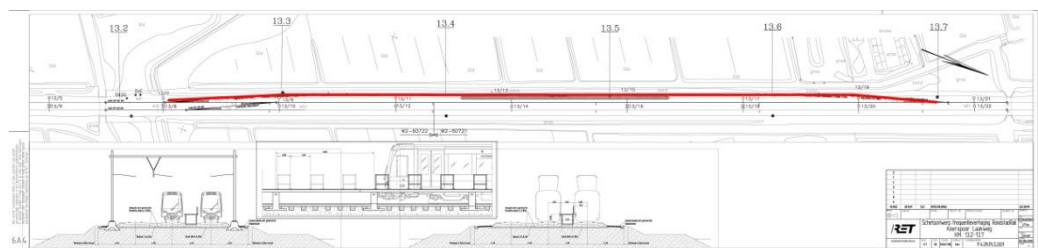
Foto 2: locatie Laakweg (kijkrichting zuid)

3.2 Activiteiten

De werkzaamheden bestaan uit de ontwikkeling een omloopspoor met keurvoorziening ten behoeve van de frequentieverhoging van Randstadrail. Hiervoor komen twee locaties in aanmerking: locatie de Koningshof en locatie de Laakweg. Het omloopspoor is voor de locatie Koningshof aan de oostzijde gedacht en voor de locatie Laakweg aan de westzijde van het spoor.

Figuur 1: ontwerptekening locatie Koningshof. Het omloopspoor is in rood aangegeven.

Figuur 2: ontwerptekening locatie Laakweg. Het omloopspoor is in rood aangegeven.

Er worden geen sloten gedempt. De aanwezige bomen kunnen behouden blijven. Er zijn geen gebouwen aanwezig binnen het plangebied.

4 Beschermde gebieden

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden nabij de projectlocatie. Vervolgens wordt ingegaan op mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep op deze gebieden.

4.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

Het plangebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Meijndel en Berkheide' bevindt zich op een afstand van ongeveer 10 kilometer.

Het plangebied maakt ook geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (voormalige EHS). Het dichtstbijzijnde gebied dat valt onder de Natuurnetwerk Nederland ligt op zo'n 1000 meter afstand van beide locaties.

Figuur 3: ligging plangebied locatie Laakweg (rood) en locatie Koningshof (blauw) ten opzichte van de NNN (groen).

4.2 Effecten op beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden

Er vindt geen ruimtebeslag plaats op een Natura 2000-gebied. Gezien de afstand (10 km) worden er door de voorgenomen ingreep geen effecten op Natura 2000-gebieden verwacht. Er is geen vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet benodigd.

Natuurnetwerk Nederland (voorheen: ecologische hoofdstructuur)

Er vindt geen ruimtebeslag plaats op het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het plangebied ligt op zo'n 1000 meter afstand van het dichtstbij gelegen NNN-gebied. In de provincie Zuid-Holland hoeft niet naar negatieve indirecte effecten te worden gekeken op de NNN, indien er geen ruimtebeslag op het gebied optreedt.

4.3 Vervolgstappen

Vervolgstappen voor beschermde gebieden zijn niet noodzakelijk.

5 Beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt per soortgroep aangegeven welke beschermde soorten er op basis van de bureaustudie en het oriënterend veldbezoek in en nabij de projectlocatie worden verwacht. Vervolgens wordt per soortgroep ingegaan op mogelijke effecten die door de werkzaamheden kunnen optreden. Tot slot wordt per soortgroep aangegeven welke vervolgstappen er nodig zijn (zoals maatregelen, nader onderzoek of aanvraag ontheffing). Het hoofdstuk eindigt met een overzicht van de soorten waar op de projectlocatie rekening mee moet worden gehouden.

5.1 Planten

Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de s beschermde soorten van de Flora- en faunawet weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn. Ook zijn nieuwe soorten uit de nieuwe Wet Natuurbescherming opgenomen.

Tabel 1: Beschermde plantensoorten onder de Flora- en faunawet en nieuwe beschermde plantensoorten uit de nieuwe Wet Natuurbescherming (WN) die in de omgeving van het plangebied voorkomen (bron: [www.telmee.nl /NDFP](http://www.telmee.nl/NDFP)).

Tabel FF- Wet/WN	Soort
WN	Wilde ridderspoor

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn bij beide locaties met name algemene soorten als gewone berenklaauw, smalle weegbree, heermoes en grote brandnetel aangetroffen. Dit zijn planten die groeien onder voedselrijke omstandigheden. Zie foto 3 en 4.

Net buiten het plangebied op locatie Koningshof stonden enkele exemplaren van de Zwanenbloem (tabel 1 van de Flora- en Faunawet).

Een groot deel van het plangebied was ten tijde van het veldbezoek gemaaid. Op basis van beoordeling van geschiktheid van biotoop worden er geen beschermde plantensoorten binnen het plangebied verwacht.

Overige beschermde plantensoorten (volgens de huidige en de nieuwe wetgeving) worden op basis van biotoop niet binnen het plangebied verwacht.

Foto 3: aangetroffen vegetatie op locatie Koningsweg

Foto 4: aangetroffen vegetatie op locatie Laakweg

Effectbespreking

Er zijn tijdens het veldbezoek beschermde planten (Flora- en faunawet en nieuwe Wet Natuurbescherming) binnen het plangebied aangetroffen. Op basis van het aanwezige biotoop en verspreiding worden beschermde plantensoorten (volgens de huidige en de nieuwe wetgeving) niet binnen het plangebied verwacht.

Vervolgstappen

Er zijn voor beschermde plantensoorten geen vervolgstappen benodigd.

5.2 Vogels

Resultaten bureaustudie

In de omgeving van het plangebied komen 64-84 broedvogelsoorten voor waarvan 5-7 soorten zijn opgenomen op de Rode lijst (SOVON, 2002).

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn alleen algemene soorten als roodborst, wilde eend en meerkoet aangetroffen in (de directe omgeving van) het plangebied.

Jaarrond beschermde nesten

Binnen het plangebied zijn geen bomen of gebouwen aanwezig die geschikt zijn als nestplaats voor vogels met jaarrond beschermde nesten.

Broedvogels algemeen (geen jaarrond beschermde nesten)

Binnen het plangebied is grasland, rietvegetatie en ruigten aanwezig die geschikt zijn als broedbiotoop voor diverse broedvogels.

Effectbespreking

Jaarrond beschermde nesten

Binnen het plangebied zijn geen bomen of gebouwen aanwezig die geschikt zijn als nestplaats voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Er worden daarom geen negatieve effecten door de voorgenomen werkzaamheden op jaarrond beschermde nesten verwacht.

Broedvogels algemeen (geen jaarrond beschermde nesten)

Binnen het plangebied is grasland, rietvegetatie en ruigten aanwezig die geschikt zijn als broedbiotoop voor diverse broedvogels.

Indien er tijdens de broedperiode bomen, struiken, rietvegetatie en ruigten wordt verwijderd kunnen hierdoor broedende vogels worden verstoord. Dit is in strijd met de Flora- en faunawet en de nieuwe Wet Natuurbescherming.

Vervolgstappen

Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden waarbij bomen/struiken/(riet-)vegetatie worden verwijderd, buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet door een ter zake kundige worden gecontroleerd of er in de te verwijderen bomen/struiken/vegetatie broedende vogels aanwezig zijn. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde soorten grondgebonden zoogdieren (Flora- en faunawet en nieuwe Wet Natuurbescherming) weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn.

Tabel 2: Beschermde grondgebonden zoogdieren onder de Flora- en faunawet en nieuwe beschermde soorten grondgebonden zoogdieren uit de nieuwe Wet Natuurbescherming (WN) die in de omgeving van het plangebied voorkomen (bron: [www.telmee.nl /NDFD](http://www.telmee.nl/NDFD))

Tabel FF- Wet/WN	Soort
1/WN	Haas
1/WN	Huisspitsmuis
1/WN	Egel
1/WN	Konijn
1/WN	Veldmuis
1/WN	Vos
1/WN	Woelrat

Resultaten veldbezoek

Er zijn geen (sporen van) beschermde grondgebonden zoogdieren (Flora- en faunawet en de nieuwe Wet Natuurbescherming) aangetroffen.

Uit het bureauonderzoek komt naar voren dat in de directe omgeving van het plangebied diverse zoogdieren zijn waargenomen welke zijn opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. De vos, egel en woelrat worden niet in het plangebied verwacht, vanwege het ontbreken van geschikt biotoop in de vorm van bomen en struweel of water. De haas, konijn, huisspitsmuis en veldmuis zouden wel kunnen voorkomen in het plangebied.

Effectbespreking

Het plangebied is geschikt voor de algemene soorten grondgebonden zoogdieren haas, konijn en veldmuis (tabel 1 van de Flora- en faunawet en WN). Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke projecten onder de Flora- en faunawet en onder de nieuwe Wet Natuurbescherming volgens de concept-verordening van de provincie Zuid-Holland.

Vervolgstappen

Om effecten op algemeen beschermde soorten grondgebonden zoogdieren (tabel 1 van de Flora- en faunawet) zoveel mogelijk te beperken dienen de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd vanaf één kant te worden uitgevoerd, zodat aanwezige dieren in de gelegenheid zijn om te ontkomende kans krijgen te vluchten. Dit valt onder de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet).

Voor algemeen beschermde soorten geldt in de huidige Flora- en faunawet een vrijstelling bij ruimtelijke projecten.

Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de soorten vleermuizen weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn. Alle vleermuizen zijn opgenomen in tabel 3 van de Flora- en faunawet.

5.4 Vleermuizen

Tabel 3: Beschermde vleermuizen die in de omgeving van het plangebied voorkomen (bron: www.telmee.nl).

Tabel FF- Wet/WN	Soort
3/WN	Gewone dwergvleermuis
3/WN	Rosse vleermuis
3/WN	Laatvlieger
3/WN	Ruige dwergvleermuis

Resultaten veldbezoek

Vliegroutes en foerageergebied

In het plangebied zijn geen lijnvormige, opgaande beplanting aanwezig die van belang kunnen zijn als (cruciale) vliegroute.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Dit geldt met name voor de westkant van het plangebied locatie Koningshof waar beplanting staat (luwte) (zie foto 5).

Foto 5: opgaande beplanting aan de westkant van het spoor op locatie Koningshof

Verblijfplaatsen

Er is geen bebouwing aanwezig binnen het plangebied. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kunnen daarmee worden uitgesloten.

Er zijn geen bomen aanwezig met holten die een functie kunnen hebben als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen.

Effectbespreking

Vliegroutes en foerageergebied

In het plangebied zijn geen lijnvormige, opgaande beplanting aanwezig die van belang kunnen zijn als (cruciale) vliegroute.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het gaat hier met name om de opgaande beplanting op locatie Koningshof. Deze bomen zullen behouden

blijven.

Negatieve effecten op foerageergebied kunnen optreden door verstoring door verlichting tijdens de werkzaamheden. Tijdelijk versturende effecten door verlichting kunnen worden voorkomen door tussen zonsopgang en zonsondergang te werken en indien dit niet mogelijk is door gebruik te maken van gerichte verlichting, waarbij opgaande beplanting, de watergangen en bomen zoveel mogelijk onverlicht blijven.

Verblijfplaatsen

Er is geen bebouwing of bomen met holten aanwezig die als verblijfplaats kunnen worden gebruikt.

Er worden daarom geen negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen verwacht.

Vervolgstappen

Mogelijk indirecte effecten door verstoring door licht kunnen voorkomen worden door in de periode april tot en met november tussen zonsopgang en zonsondergang te werken.

Indien toch gebruik moet worden gemaakt van kunstmatige verlichting, dient deze uitsluitend op de werkzaamheden te worden gericht waarbij verlichting op bomen en oppervlaktewater (in de directe omgeving) wordt voorkomen.

5.5 Vissen

Resultaten bureaustudie en effectbespreking

Er bevinden zich geen wateren in het plangebied. Er vinden geen werkzaamheden plaats aan de aangrenzende watergangen. Negatieve effecten op beschermde vissen worden dan ook niet verwacht.

Vervolgstappen

Er zijn geen vervolgstappen voor beschermde vissen benodigd.

5.6 Amfibieën

Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de onder de Flora- en faunawet beschermde soorten amfibieën weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn. Ook zijn nieuwe soorten uit de nieuwe Wet Natuurbescherming opgenomen.

Tabel 5: Beschermde soorten amfibieën onder de Flora- en faunawet en nieuwe beschermde soorten amfibieën uit de nieuwe Wet Natuurbescherming (WN) die in de omgeving van het plangebied voorkomen (bron: [www.telmee.nl /NDFD](http://www.telmee.nl/NDFD)).

Tabel FF- Wet/WN	Soort
1/WN	Bruine kikker
1/WN	Gewone pad
1/WN	Kleine watersalamander

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen licht en/of streng beschermde soorten amfibieën die zijn opgenomen in tabel 2/3 van de Flora en Faunawet aangetroffen. Gezien het

aangetroffen biotoop worden deze ook niet binnen het plangebied verwacht.

Wel zijn bruine kikker en gewone pad aangetroffen (tabel 1 van de Flora- en faunawet en nieuwe Wet Natuurbescherming).

Effectbespreking

Er is geen geschikt biotoop aanwezig voor licht tot streng beschermde soorten amfibieën (tabel 2 en/of 3 van de Flora- en faunawet).

Wel zijn bruine kikker en gewone pad aangetroffen. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke projecten onder Flora- en faunawet en onder de nieuwe Wet Natuurbescherming volgens de concept-verordening van de provincie Zuid-Holland.

Vervolgstappen

Om effecten op algemeen beschermde soorten amfibieën (tabel 1 van de Flora- en faunawet) zoveel mogelijk te beperken dienen de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd vanaf één kant te worden uitgevoerd, zodat aanwezige dieren in de gelegenheid zijn om te ontkomende kans krijgen te vluchten. Dit valt onder de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet).

Voor algemeen beschermde soorten geldt in de huidige Flora- en Faunawet een vrijstelling bij ruimtelijke projecten

5.7 Reptielen

Resultaten bureaustudie

Er zijn geen waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend van beschermde soorten reptielen (Flora- en faunawet en nieuwe Wet Natuurbescherming).

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen licht en/of streng beschermde soorten reptielen aangetroffen. Het veldbezoek is buiten geschikte periode voor het waarnemen van reptielen uitgevoerd.

Het plangebied heeft geen geschikt biotoop voor reptielen. Er worden geen beschermde reptielen in het plangebied verwacht.

Effectbespreking

Er worden geen beschermde reptielen in het plangebied verwacht. Negatieve effecten op beschermde reptielen kunnen dan ook worden uitgesloten.

Vervolgstappen

Er zijn voor beschermde reptielen geen vervolgstappen benodigd.

5.8 Ongewervelden

Resultaten bureaustudie

Er zijn geen waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend van sbeschermde soorten ongewervelden (Flora- en faunawet en nieuwe Wet Natuurbescherming).

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten ongewervelden (Flora- en faunawet en nieuwe Wet Natuurbescherming) aangetroffen.

Effectbespreking

Negatieve effecten op beschermde soorten ongewervelden (Flora- en faunawet en nieuwe Wet Natuurbescherming).
worden niet verwacht.

Vervolgstappen

Er zijn voor beschermde ongewervelden geen vervolgstappen benodigd.

5.9 Samenvatting

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de beschermde soorten waarmee op de planlocatie rekening moet worden gehouden. Dit is gebaseerd op bestaande gegevens en het veldbezoek.

Tabel 8: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

		Tabel 1 algemene soorten	Tabel 2 Licht beschermde soorten	Tabel 3 Streng beschermde soorten	Vogels	Wet WN
Vogels	Broedvogels algemeen				X	X
Grondgebonden zoogdieren	haas, konijn en veldmuis	X				X
Vleermuizen	Diverse soorten, foerageergebied			X		X
Amfibieën	Gewone pad, bruine kikker	X				X

Uit de volgende soortgroepen zijn geen beschermde soorten aangetroffen of te verwachten:

- Planten
- Ongewervelden
- Reptielen
- Vissen

6 Conclusies

In onderstaande paragrafen worden de conclusies en aanbevelingen uit de quickscan besproken.

6.1 Beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden

Er vindt geen ruimtebeslag plaats op een Natura 2000-gebied. Gezien de afstand (10 km) worden er door de voorgenomen ingreep geen effecten op Natura 2000-gebieden verwacht. Er is geen vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet benodigd. Dit geldt voor zowel de locatie Laakweg als de locatie Koningshof.

Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur)

Er vindt geen ruimtebeslag plaats op het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het plangebied ligt op zo'n 1000 meter afstand van het NNN. In de provincie Zuid-Holland hoeft niet naar indirecte effecten op NNN-gebieden te worden gekeken indien er geen sprake is van ruimtebeslag. Dit geldt voor zowel de locatie Laakweg als de locatie Koningshof.

6.2 Beschermde soorten

Er is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Het plangebied is wel geschikt voor de algemeen beschermde soorten zoogdieren haas, konijn en veldmuis en de algemeen beschermde soorten amfibieën gewone pad en bruine kikker. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke projecten. In het kader van de zorgplicht dienen voor deze soorten wel maatregelen genomen te worden om effecten op deze soorten zo veel mogelijk te voorkomen (zie paragraaf 6.3).

De haas, konijn, veldmuis, gewone pad en bruine kikker zijn opgenomen als beschermde soorten in de nieuwe Wet Natuurbescherming. In de concept-verordening van de provincie Zuid-Holland is opgenomen dat voor deze soorten een vrijstelling geldt bij ruimtelijke projecten. Indien dit wordt overgenomen in de definitieve verordening van de provincie Zuid-Holland is ook na de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk.

Er zijn geen verschillen in de effecten op beschermde soorten tussen de locatie Laakweg als de locatie Koningshof.

Voor de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met onderstaande maatregelen (zie paragraaf 6.3).

6.3 Maatregelen

Om effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen worden in ieder geval de volgende maatregelen voorgesteld:

- Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden waarbij bomen/struiken/(riet-)vegetatie wordt verwijderd, buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet door een ter zake kundige worden gecontroleerd of er in de te verwijderen bomen/struiken/vegetatie broedende vogels aanwezig zijn. Indien effecten

op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden.

- Om effecten op algemeen beschermde soorten kleine grondgebonden zoogdieren zoveel mogelijk te beperken dienen de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant uit te worden uitgevoerd zodat aanwezige dieren in de kans krijgen te vluchten. Dit valt onder de zorgplicht.
- Mogelijk indirecte effecten als verstoring door licht kunnen voorkomen worden door in de periode april tot en met november tussen zonsopgang en zonsondergang te werken. Indien in deze periode toch gebruik moet worden gemaakt van kunstlicht, dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting. Hierbij dient lichtval op bomen, watergangen en gebouwen in de omgeving te worden vermeden om verstoring van vleermuizen te voorkomen. Dit geldt ook voor de eindsituatie.

7 Bronnen

- Limpens, H. & J. Regelink, R. Koelman, 2009. Vleermuizen en planologie (syllabus). Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem..
- Sovon, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2012, 24 februari 2012. www.gegevensautoriteitnatuur.nl en www.netwerkgroenebureaus.nl
- Diepenbeek, A. van & J. van Delft, 2006. Het waarnemen van amfibieën en reptielen. Stichting RAVON, Nijmegen.

www.rijksoverheid.nl

www.telmee.nl

www.libellennet.nl

www.vlindernet.nl

www.ravon.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.nederlandsesoorten.nl

www.amsterdam.nl

Colofon

Opdrachtgever R.E.T.

Uitgave Movares Nederland B.V.

Divisie Ruimte, Mobiliteit en Infra
Afdeling Planontwikkeling en Bouwprocessen: Omgeving en Conditionering

Gebouw Daalse Kwint
Daalseplein 101
3511 SX Utrecht

Telefoon 0302653615

Ondertekenaar Gideon Vreeman
Adviseur ecologie

Projectnummer RM004202

Opgesteld door Vreeman, G

© 2016, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De soortbescherming is in de wet geregeld middels de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is geregeld middels de Natuurbeschermingswet (Natura 2000 gebieden en beschermde natuurmonumenten) en ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur middels het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Flora- en faunawet

Soortbescherming in Nederland is geregeld in de Flora- en faunawet. Deze wet is op 1 april 2002 in werking getreden en voorziet in de bescherming van een groot aantal in Nederland voorkomende planten en dieren.

Voor de beschermde soorten geldt een aantal verbodsbepalingen zoals weergegeven in onderstaand kader.

Artikel 8:

Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op een andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9:

Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10:

Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11:

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12:

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13:

Het is verboden beschermde planten en dieren te vervoeren of onder zich te hebben.

Zorgplicht

Naast de verbodsbepalingen voor de in de wet genoemde beschermde soorten geldt voor alle in het wild voorkomende planten en dieren in Nederland de zorgplicht (artikel 2). Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen.

Ontheffing

Bij de Flora- en faunawet kan onder voorwaarden van het verbod op schadelijke handelingen worden afgeweken met een ontheffing of vrijstelling. De beschermde soorten zijn na het inwerking treden van de AMvB artikel 75 in 2005, verdeeld in drie

categorieën (tabellen) waarvoor verschillende toetsingscriteria gelden voor het verkrijgen van een ontheffing.

Tabel 1 (algemene soorten)

Het betreft beschermde soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Hiervoor geldt een vrijstellingsregeling als bij ingrepen sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen.

Tabel 2 (overige / licht beschermde soorten)

Het betreft beschermde soorten waarvoor een vrijstelling geldt wanneer gewerkt wordt volgens een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Wanneer er geen gedragscode is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden. Voorwaarde is dat er geen afbreuk gedaan mag worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (populatie-niveau). Dit is de zogenaamde 'lichte toets'.

Tabel 3 (streng beschermde soorten)

Het betreft streng beschermde soorten. Dit betreft soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Daarnaast betreft het soorten die door Nederland aan deze lijst zijn toegevoegd middels een AMvB van artikel 75. Voor deze soorten wordt alleen ontheffing verleend als er aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:

- Er is geen andere bevredigende oplossing, waarbij gezocht moet worden naar alternatieven voor de locatie of voor de ingreep;
- Er is sprake van een in of bij wet genoemd belang;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van de instandhouding van de soort;
- Er wordt zorgvuldig gehandeld ten aanzien van de soort.

Deze criteria worden ook wel omschreven als de 'uitgebreide toets'.

Vogels

Vogels maken geen onderdeel uit van de tabellen. Alle vogels zijn in dezelfde mate beschermd. Broedende vogels met nesten, eieren of niet vliegvlugge jongen zijn, in navolging van de Europese Vogelrichtlijn, strikt beschermd; voor verstoring van broedgevallen wordt in principe geen ontheffing gegeven. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen (circa 15 maart – 15 augustus) plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn. Uitzondering zijn vogels met jaarrond beschermde nesten. Voor het verstoren, beschadigen of vernietigen van jaarrond beschermde vogelnesten is altijd een ontheffing benodigd, ook als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden. Bij een ontheffingaanvraag, zal de uitgebreide toets zoals beschreven onder soorten van tabel 3 worden toegepast. Het in of bij wet genoemd belang moet in de Vogelrichtlijn zijn opgenomen. In augustus 2009 is door de Minister van (destijds) LNV nieuw beleid voor het beoordelingskader van Flora- en faunawet ontheffingaanvragen aangekondigd. Met dit nieuwe beleid is een nieuwe vogellijst afgegeven. In deze vogellijst is onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (vogels van categorie 1 t/m 4) en soorten waarvoor de nesten niet jaarrond zijn beschermd, maar waarvoor wel inventarisatie gewenst is (vogels van categorie 5). Indien vogels uit de laatste groep in de projectlocatie aanwezig zijn moet een omgevingscheck gedaan worden om te kijken of in de directe omgeving voldoende alternatieven aanwezig zijn. Wanneer in de omgeving

onvoldoende broedbiotoop aanwezig is, zijn ook de nesten van soorten uit categorie 5 jaarrond beschermd (min LNV, augustus 2009).

Functionaliteit behouden

Door een wijziging in de beoordeling van ontheffingaanvragen in augustus 2009, is het mogelijk om te voorkomen dat een ontheffing nodig is. Dit is het geval wanneer mitigerende maatregelen er voor zorgen dat de ‘functionele leefomgeving’ van dieren intact blijft. Dit betekent bijvoorbeeld dat er voorafgaand aan de ingreep nieuw leefgebied wordt gerealiseerd. Voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en voor vogels kan dit van belang zijn omdat er alleen ontheffing kan worden verkregen bij een beperkt aantal belangen welke in respectievelijk de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn worden aangegeven. Door uitspraken van de Raad van State (op 3 oktober 2012, uitspraak 201108112/1/A3 en 11 juli 2012, uitspraak 201104809) moet een dergelijke werkwijze echter zorgvuldig worden onderbouwd waarbij er toch sprake kan zijn van een ontheffing.

Rode Lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Flora- en faunawet. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

Natuurbeschermingswet

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet in werking getreden. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die zien op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. Directe toetsing aan de Vogel- en Habitatrichtlijn is daarmee niet meer aan de orde. Onder de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 worden de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden aangewezen en beschermd. Deze worden gezamenlijk Natura 2000-gebieden genoemd. Daarnaast worden Beschermd Natuurmonumenten en Wetlands aangewezen en beschermd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de minister van EZ. Voor alle Natura 2000 gebieden worden beheerplannen opgesteld. Deze beheerplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden.

Nieuwe Wet Natuurbescherming

Voor zover nu bekend treedt de nieuwe wet Natuurbeschermingswet per 1 januari 2017 in werking. Deze wet vervangt de huidige Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet. Ten aanzien van gebiedsbescherming verandert er weinig in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Wel komt de aanwijzing van Beschermd Natuurmonumenten te vervallen. Ten aanzien van beschermde soorten vervalt voor een deel van de huidige beschermde soorten de beschermingsstatus in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Andere nieuwe soorten worden juist in de nieuwe Wet als beschermde soort opgenomen. Het gaat hierbij vooral planten- en insectensoorten. In de voorliggende natuurtoets zijn deze soorten meegenomen in de bureaustudie.

De tabel 1 soorten, waarvoor in het kader van de Flora- en faunawet een vrijstelling geldt bij ruimtelijke projecten, zijn in de lijst “overige soorten” van de Wet Natuurbescherming per januari 2017 beschermd. Het vernietigen van vaste rust- en

verblijfplaatsen van deze soorten is in strijd met de Wet Natuurbescherming. De provincie Zuid-Holland heeft zijn concept-verordening gepubliceerd. Hierin zijn soorten opgenomen waarvoor een vrijstelling bij ruimtelijke projecten zal gelden.

NNN

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De SVIR vervangt verschillende rijksbeleidsstukken zoals de Nota Ruimte en de Nota Mobiliteit. De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij NNN geen sprake is van externe werking.

Provincies wijzen in hun structuurvisie de gebieden aan die onder de NNN vallen. In of in de nabijheid van NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van de NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.